

C R O N I C A

În cursul anului 1966 Muzeul de istorie a oraşului Bucureşti a editat următoarele lucrări :

Materiale de istorie și muzeografie, vol. IV. În cele 42 de studii, comunicări și note — din care 22 realizate de colectivul muzeului — se face o dezvoltare a problemelor de istorie și muzeografie, valorificându-se cu discernământ unele piese din colecțiile muzeului. Volumul, în totalitatea sa, reflectă stadiul cercetării științifice ce se desfășoară sub egida muzeului și care include și materiale semnate de cadre universitare, cercetători de la instituturile Academiei ș. a.

Lucrarea *Cultura Tei* de Valeriu Leahu este rod al numeroaselor observații și concluzii dobândite de autor cu prilejul săpăturilor arheologice întreprinse de Muzeul de istorie a oraşului Bucureşti, grupînd și interpretînd descoperirile semnificative cu privire la cultura populațiilor din epoca bronzului de pe teritoriul Munteniei — *Cultura Tei*. Lucrarea constituie valorificarea unei bogate și reprezentative colecții de antichități Tei, aflate în patrimoniul M.I.B.

Cartea Probleme edilitare bucureștene de Florian Georgescu, Alexandru Cebuc și Petre Daiche, bazată pe un bogat material documentar — din care o bună parte inedit — completează datele referitoare la dezvoltarea edilitar-urbanistică a Bucureștilor, de-a lungul veacurilor. În cele 3 capitole ale lucrării sînt tratate 3 probleme distincte și anume : Alimentarea cu apă, Canalizarea Dîmboviței, Asanarea lacurilor din nordul Capitalei. Problemele res-

pective sînt încadrate în ansamblul dezvoltării oraşului în conexiunea generală a evenimentelor și faptelor istorice.

Întrate în tradiție, ciclurile de comunicări ale muzeului reprezintă un important mijloc de valorificare a cercetărilor întreprinse, prilej de schimb de opinii și contribuții la elucidarea unor noi probleme ale istoriei oraşului. În cursul anului 1966, la sediul Muzeului de istorie a oraşului Bucureşti s-a desfășurat Ciclul de comunicări privind istoria oraşului Bucureşti, între 16 februarie și 29 iunie și între 14 septembrie și 21 decembrie. Cercetătorii din cadrul muzeului au susținut următoarele teme : „Aspecte ale dezvoltării tăbăcăriilor din Bucureşti pînă la mijlocul sec. al XIX-lea”. (Victoria Ionescu-Roman), „Din istoricul cartierului Giulești” (Gheorghe Vasilescu), „Aspecte demografice din Bucureşti între cele două războaie mondiale” (Ana Bene), „Naționalizarea principalelor mijloace de producție în Bucureşti, 11 iunie 1948”. (Alexandru Cebuc) „Asanarea lacurilor din nordul Capitalei — o lucrare urbanistică valoroasă” (Petre Daiche), „Participarea oamenilor de știință din Bucureşti la viața științifică internațională” (Constanța Știrbu). Partea a doua a ciclului a inclus temele : „Orașul București — important centru politic și diplomatic la sfîrșitul sec. XVII-lea” (Ștefan Ionescu), „Realizări edilitare în Bucureștii anilor 1838—1848” (Florian Georgescu), „Istoricul înființării primului stabiliment de panificație din București” (Aurel Duțu), „Dezvoltarea edi-

turii bucureștene în anii puterii populare" (Getta Săvescu).

*

În luna decembrie 1966 la sediul Muzeului de istorie a orașului București s-au desfășurat lucrările celei de-a III-a sesiuni științifice a muzeelor, organizată de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, Consiliul Muzeelor. Ca și în anii precedenți, participarea muzeului s-a materializat în cele 9 comunicări elaborate de: Florian Georgescu (Crearea sfatului orașenesc al Politiei București), Margareta Constantiniu (Descoperiri arheologice din mileniul I pe teritoriul orașului București), Turu Mioara (O nouă așezare geto-dacă pe teritoriul orașului București — Ținganu), Panait I. Panait (Monumente medievale la Ținganu sec. XV-XVII), Ștefan Ionescu (Treii sferuri de veac de la organizarea primului congres pentru crearea confederației Balcanice), Petre Daiche (Aspecte privind sistematizarea orașului București între cele două războaie mondiale), Alexandru Cebuc (Morile de apă de pe Dimbovița), Claudia Cleja (Date noi privind activitatea dr. Caracăș în lumina unor documente din colecția Muzeului de istorie a orașului București), Getta Săvescu (Unele probleme de istorie și politică editorială în anii puterii populare).

*

Urmărind studierea istoriei comunităților omenești de pe teritoriul orașului București, arheologii muzeului au deschis și condus șantiere arheologice de importanță locală sau națională. Problemele studiate atacă o arie largă începând cu epoca neolitică, continuând cu studiul perioadei formării poporului român și încheind cu cercetarea așezărilor sătești, din preajma Bucureștilor, din sec. XIV-XVI. S-au făcut observații edificatoare și s-a recoltat un material valoros. Notăm șantierele Cernica, Străulești, Ținganu, Pipera, Otopeni, Popești-Leordeni.

*

Pe linia intensei munci culturale-educative, s-au organizat și susținut un număr de 160 de conferințe, dintre care 36 în cadrul a trei lectorate speciale cu tema: „Pagini din istoria orașului București”. De asemenea, s-au organizat și deschis în întreprinderi și

instituții, case de cultură și cluburi, un număr de 90 de expoziții itinerante. Remarcăm la acest capitol realizarea expoziției „Tradiții revoluționare bucu-reștene” organizată în Parcul de cultură și odihnă Herăstrău în cinstea împlinirii a 45 de ani de la crearea P.C.R., expozițiile de la sediul muzeului: „Bucureștiul în hărți și planuri”, „București în anii șesenalului”, „Costume și podoabe feudale”; precum și expoziția „Țirgul moșilor” organizată cu prilejul zilei recoltei la Moși.

*

În vederea documentării și a realizării unor schimburi de experiență, specialiști ai muzeului au vizitat muzee din străinătate: Uniunea Sovietică, Republica Populară Polonă și Republica Populară Bulgaria.

*

În cursul anului 1966 s-au achiziționat un număr însemnat de obiecte, printre care semnalăm câteva de mare valoare documentară: documente de la Voievozii Mihai Viteazul, Milnea Turcitul și Mircea Ciobanul, prin care se întăresc proprietari asupra unor locuri de case în București sau moșii din preajma orașului; documente din sec. XVII și XVIII, planuri ale Bucureștiului de la sfârșitul sec. XIX, fotografii de mare valoare documentară ca aceea a guvernului din 1933. De asemenea, notabile sînt cîteva volume intrate în biblioteca muzeului: N. Bălcescu „Puterea armată și arta militară de la întemeierea Principatului Valahiei pînă acum”, Iași, 1844; M. Kogălniceanu, „Fragments tirés des chroniques moldoves et valaques”, vol. I și II, Iași 1845, și „Histoire de la Valachie, de la Moldavie et des Valaques Transdanubiennes”, vol. I, Berlin, 1854. De asemenea, primele traduceri în limba română (cu alfabet chirilic) a cărților „Regina Margot”, Buc., 1856, de Al. Dumas și „Indiana”, Buc., 1847 de George Sand.

*

Oaspeții străini manifestă interes față de activitatea științifică a Muzeului de istorie a orașului București. Discuții interesante s-au purtat cu personalități oficiale și de înalt prestigiu din țară și străinătate, ca prof. dr. Varinnes directorul ICOM, specialiști din Uniunea Sovietică, Germania, Franța, China, Camerun și Canada.

LUCRĂRI PUBLICATE DE MUZEUL DE ISTORIE
A ORĂȘULUI BUCUREȘTI

- * * * — *Istoria orașului București*, vol. I, 1965.
- * * * — *Bucureștii de odinioară în lumina săpăturilor arheologice*, 1959.
- * * * — *Cercetări arheologice în București*, vol. I, 1963.
- * * * — Idem, vol. II, 1965
- * * * — *Materiale de istorie și muzeografie*, vol. I, 1964
Idem, vol. II, 1965.
Idem, vol. III, 1965.
Idem, vol. IV, 1966.
- * * * — *Documente privind istoria orașului București*, 1960.
- * * * — *București, scurt istoric*, 1959.
- * * * — *Muzeul de istorie a orașului București* (Ghid), 1965.
- Fl. Georgescu — *Pagini din trecutul Bucureștilor*, 1959.
Fl. Georgescu și — *Muzeul de istorie a orașului București*, 1960.
P. I. Cernovodeanu
- Fl. Georgescu și — *Evocări — locuri și case din București legate de lupta*
Al. Cebuc *P.C.R.*, 1960
- Ioana Cristache — *Răscoala poporului din 1821*, Buc., 1960.
Panait
- Fl. Georgescu — *Participarea maselor populare bucureștene la revoluția*
de la 1848, Buc., 1961.
- Șt. Ioncsu — *Podul Mogoșoaiei* (Calea Victoriei), 1961.
- Paul I. Cernovodeanu — *Răscoala seimenilor și dorobanților din București la 1655*.
1961.
- Panait I. Panait — *Aspecte din lupta populației bucureștene împotriva re-*
gimului turco-fanariot 1716—1821, 1962.
- Al. Cebuc — *Din istoria transporturilor de călători în București*, 1962..
- Petre Daiche — *Aspecte din reconstrucția orașului București*, 1963.
- Fl. Georgescu și — *București — oraș socialist*, 1964.
Al. Cebuc
- V. Leahu — *Cultura Tei*, 1966.
- Fl. Georgescu, — *Probleme edilitare bucureștene. Alimentarea cu apă..*
Al. Cebuc și *canalizarea Dimboviței, asanarea lacurilor din nordul*
Petre Daiche *Capitalei*, 1966.

CUPRINSUL

I. — S T U D I I

<i>Florian Georgescu</i>	<i>Cuvînt înainte</i>	5
<i>Panaît I. Panaît</i>	— Începuturile oraşului Bucureşti în lumina cercetărilor arheologice	7
<i>Ion Ionaşcu</i>	— Academia domnească de la Sf. Sava în perioada 1716—1775	25
<i>Florian Georgescu</i>	— Regimul construcţiilor în Bucureşti în deceniile IV—V din sec. al XIX-lea	38
<i>Albert Opulski (U.R.S.S.) şi Paul I. Cernovodeanu*</i>	— Lev Tolstoi la Bucureşti (1854)	69
<i>Florea Ghiţă</i>	— Precizări în legătură cu paternitatea romanului „Donjuanii din Bucureşti“	80
<i>Ştefan Ionescu</i>	— Consideraţii privind dezvoltarea industrială a oraşului Bucureşti în a doua jumătate a sec. al XIX-lea	100
<i>Petre Daiche</i>	— Producerea şi utilizarea energiei electrice în Bucureşti (1900—1944)	110
<i>Matei Ionescu</i>	— Bucureştii în timpul războalelor ţărăneşti din 1907	133
<i>Ana Bene</i>	— Aspecte ale dezvoltării industriale bucureştenes între cele două războaie mondiale	145
<i>Alexandru Cebuc</i>	— Aspecte ale creşterii demografice şi teritoriale a Bucureştilor în perioada anilor 1944—1966	154

II. — MATERIALE DE MUZEOGRAFIE

<i>Mioara Turcu</i>	— Fibule Latène	167
<i>Virgilia Crăciunescu</i>	— Statuete de piatră din colecţia „Maria şi dr. George Severeanu“.	177

<i>Victoria Roman</i>	— Cărți tipărite în București până la 1821 aflate în biblioteca muzeului.	185
<i>Maria Grigoruță</i>	— Edificii social culturale și lucrări edilitare bucureștene din sec. al XIX-lea reflectate în medalistică	198
<i>Elisabeta Anghelovici</i>	— Un catalog de librărie din București din prima jumătate a sec. al XIX-lea	208
<i>Dorina Cirstea</i>	— Proiecte de construire a unui local al primăriei orașului București.	226
<i>Valeriu Leahu</i>	— Obiecte aparținând lui George Georgescu	232

III. — COMUNICĂRI — NOTE

<i>Aurelian Sacerdoțeanu</i>	— O schiță topografică a curții bisericii Măgureanu din București la 1780	255
<i>Maria Stan</i>	— Contribuții la istoricul morilor Vlădichii	262
<i>N. Ciachir și G. Maksutovici</i>	— Orașul București, centrul de sprijin al mișcării de eliberare din Balcani (1848—1912)	271
<i>Maria Cojocărescu</i>	— Date referitoare la biografia lui Carol Valstein — primul muzeograf al Bucureștilor	284
<i>Dan Berindei</i>	— Orașul București și viața academică în România	294
<i>Margareta Savin</i>	— Unele date privind învățământul bucureștean în perioada 1848—1864	303
<i>Aurel Duțu</i>	— Preocupări ale Consiliului Municipal din București privind modernizarea industriei morăritului (1848—1900)	308
<i>Clodiu Cleja Gîrbea</i>	— Aspecte ale învățământului superior bucureștean între cele două războaie mondiale	318
<i>Getta Săvescu</i>	— Dezvoltarea editurilor bucureștene în anii puterii populare	330
<i>Gheorghe Vasilescu</i>	— Dezvoltarea cartierului Giulești după 1944.	341
<i>Constanța Știrbu</i>	— Prezențe economice bucureștene peste hotare	352
CRONICA		362